



REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO
KËSHILLI GJYQËSOR I KOSOVËS - SUDSKI SAVET KOSOVA - KOSOVO JUDICIAL COUNCIL

PANELI ZGJEDHOR PËR ANKESA DHE PARASHTRESA
IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE - ELECTION COMPLAINTS AND APPEALS PANEL

Abr. 18/2025

IZBORNI PANEL ZA ŽALBE I PREDSTAVKE (IPŽP), u panelu sastavljenom od sudija, Hidajete Gashi Alaj predsedavajuća, Skender Çoëaj i Bujar Muzaçi članovi, odlučujući po pritužbi političkog subjekta Socijal Demokratska Unija, (SDU), sa sedištem u Prizrenu, podnete protiv odluke Centralne izborne komisije (CIK), Odluke br. 01/30-2025, o usvajanju sastava timova za brojanje u opštinskim centrima za brojanje (OCP) od 08.01.2025.godine i Odluke br.01/31-2025, za usvajanje sastava biračkih saveta na redovnim i uslovnim biračkim mestima, od 08.01.2025.godine, za Opšte izbore za Skupštinu Republike Kosovo, koji će se održati 09.02.2025.godine, na sednici veća održanoj dana 11.01.2025. godine, doneta je sledeća:

ODLUKA

PRIHVATA se kao osnovana pritužba A.br.18/2025 od 10.01.2025.godine političkog subjekta Socijal Demokratska Unija (SDU) , sa sedištem u Prizrenu, PONIŠTAVAJU se Odluke br. 01/30-2025 od 08.01.2025.godine o osvajanju sastava timova za brojanje u opštinskim centrima za prebrojavanje (OCP) i Odluka br. 01/31-2025, od 08.01.2025. godine Centralne izborne komisije za usvajanje sastava biračkih saveta na redovnim i uslovnim biračkim mestima, i stvar se vraća CIK-u na ponovno odlučivanje.

Obrazloženje

Datuma 10.01.2025. godine IPŽP je primio žalbu političkog subjekta Socijal Demokratska Unija (SDU) sa sedištem u Prizrenu, u kome se tvrdi da je CIK prilikom raspodele poverenika po opštinama, CIK je izvršio vanredno smanjenje broja poverenika za stranke i zajednice koje imaju pravo zastupanja prema Ustava i Zakona o izborima gde raspodela poverenika nije izvršena na osnovu pravičnih kriterijuma, tretirajući ih na jednak način kao parlamentarne i vanparlamentarne stranke, uprkos specifičnostima i njihovim pravima. Ista naglašava da su glavne stranke zadržale broj poverenika, dok su ostale stranke, uključujući i one zastupljene u skupštini, značajno pogođene ovakvom raspodelom.

Podnosilac žalbe traži da se postupa ravnopravno i u skladu sa zakonima na snazi u Republici Kosovo, kako bi se obezbedila jednaka prava i ravnopravno učešće na izborima. Predlogom za ukidanje odluka CIK-a, br. 01/30-2025, za usvajanje sastava biračkih saveta na redovnim i uslovnim biračkim mestima, od 08.01.2025.godine, obezbeđujući zastupljenost fer na svim biračkim mestima, u skladu sa relevantnim zakonima i propisima, kako bi se osiguralo da stranke zajednica i druge parlamentarne stranke ne budu oštećene.

CIK je, u odgovoru na Žalbu, naglasio da je CIK prilikom donošenja odluke na osnovu člana 74, 75, 76, 77, 78 i 101 Zakona br. 08/L-228, o opštim izborima u Republici Kosova, kao i člana 20. Izborne uredbe br.16/2024 Opštinski centri za prebrojavanje kao i izbornog pravilnika broj 12/2024 Prebrojavanje glasova i upravljanje BM.

CIK se, prilikom dodele mesta mimo gore navedenih članova, obavezuje da koristi sveobuhvatan pristup tokom pregleda i donošenja odluka, posebno za nevećinske zajednice, dodeljivanjem mesta mimo prisustva određenih zajednica u različita biračka mesta ili broj glasova.

Tokom ovog procesa, kao osnova su uzeti pravni akti koji jasno definišu dužnosti i funkcije pripadnika SBM, izražene u brojevima i funkcijama koje ne prelaze broj od 5 pripadnika u SBM, ali mimo ove činjenice, CIK je u određenim slučajevima povećao broj članova do 6 (šest) članova sa ciljem većeg uključivanja nevećinskih zajednica u dotičnim opštinama.

Na osnovu i Ustava Republike Kosovo o sastavu Skupštine na osnovu kojeg je zagarantovano 20 mesta za nevećinske zajednice kao i na osnovu najnovijih podataka Agencije za statistiku Kosova za 2024. godinu, napravljene su adekvatne procene na osnovu kojih je uključen i sastav svakog SBM-a na osnovu broja zajednica u tim opštinama, koliko je to bilo moguće zbog činjenice da je broj članova ograničen u SBM, koji ima do pet (5) članova, a povećanje ovog broja onemogućava funkcionisanje SBM tokom izbornog dana.

Dakle, tvrdnje podnosioca žalbe o „smanjenju broja SBM“ ne stoje za činjenicu da su izmenama Zakona i podzakonskih akata sada jasno definisan sastav i funkcije svakog člana SBM. Procenat osvojenih glasova, bilo na centralnom ili lokalnom nivou, nije kriterijum koji određuje sastav SBM u odgovarajućim opštinama. Jedini relevantan zakonski kriterijum je član 77. stav 3. Zakona o opštim izborima, koji kaže da se predsednici biračkih odbora biraju ravnopravno između četiri (4) ovlašćena politička subjekta koji su osvojili najviše glasova za Skupštinu Kosova tokom poslednjih izbora u toj opštini, gde je i u ovom slučaju CIK u nekoliko slučajeva ignorisao ovaj član, sa ciljem višeg zastupanja nevećinskih zajednica.

CIK je takođe uzeo kao osnovu stav 4. člana 77. Zakona o opštim izborima, koji CIK-u daje ovlašćenje da uprkos prethodnom stavu ovog člana, u slučaju da se to zahteva, CIK ima ovlašćenja da imenuje u skladu po njenom izboru članove SBM koji ne ispunjavaju uslove iz ovog člana.

Stoga, na osnovu navedenih članova, smatraju da je pritužba podnosioca pritužbe neosnovana i kao takva treba je odbaciti.

Panel je, nakon prethodnog razmatranja pritužbe podnosioca pritužbe, utvrdio da:

Žalba je osnovana

Panel je, ocenjujući prihvatljivost žalbe političkog subjekta, došlo do zaključka da ona ispunjava uslove definisane na osnovu člana 77. stav 5. Zakona br. 08/L-228, koji predviđa da „*Protiv odluku CIK-a na neimenovanje predsednika i članova biračkog mesta, politički subjekti i druge stranke sa pravnim interesom mogu podneti žalbu IPŽP-u, u roku od 48 sati od objavljivanja odluke od CIK.a. O žalbi razmatra i odlučuje IPŽP u roku od 72 sata od njenog podnošenja*“ , i člana 4. Uredbe br. 01/2024 o postupku podnošenja i rešavanja prigovora.

Podnosilac žalbe tvrdi da, u slučaju odluka CIK-a, Odluka br. 01/30-2025 o usvajanju sastava timova za brojanje u opštinskim centrima za brojanje (OCP) i Odlukom broj 01/31-2025 o osvajanju sastava biračkih veća na redovnim i uslovnim biračkim mestima, primenjuju se zakonske odredbe člana 77. stav 3. Zakona br. 08/L – 228 za opšte izbore, Izborna uredba br. 16/2024 za opštinske centre za brojanje i izborna uredba br. 11/2024 za Savete biračkih mesta.

Odredbom člana 77. stav 3. Zakona br. 08/L-228, o Opštim izborima, predviđeno je da: „Predsednici saveta biračkih mesta biraju se ravnopravno između četiri (4) ovlašćena politička subjekta koji su osvojili najveći broj glasova za Skupštinu Kosova na poslednjim izborima u toj opštini“. Dok stav 4. istog člana predviđa da: „Bez obzira na preliminarni stav ovog člana, u slučaju da je to potrebno, CIK ima ovlašćenja da, po svom izboru, imenuje članove SBM koji ne ispunjavaju uslove iz ovog člana“.

Odredbom člana 20. stav 1 Izborne uredbe 16/2024, Opštinski centri za prebrojavanje predviđa da: „CIK odlukom utvrđuje broj timova za brojanje i broj članova u timovima za brojanje, u skladu sa specifičnostima dotične opštine“. Stavom 2. Uredbe propisano je da: „Predsedavajući timova za prebrojavanje biraju se ravnopravno iz prva četiri subjekta koji su na poslednjim izborima u toj opštini osvojili najveći broj glasova za Skupštinu Kosova i koji su sertifikovani za učešće u aktuelnim izborima“. Dok je stavom 4. ovog pravilnika propisano da: Postupak predlaganja i imenovanja timova za brojanje vrši se u skladu sa procedurama definisanim Pravilnikom br. 11/2024 Birački saveti“.

Dok u članu 3. stav 2. Izborne uredbe br.11/2024, za savete biračkih mesta, predviđeno je da: „CIK vodi računa da obezbedi pravičnu zastupljenost u SBM, za sve zajednice, na osnovu: 2.1. Različiti broj stanovništva unutar opštine; 2.2. broj glasova političkih subjekata svake zajednice, na nivou zemlje i na nivou opštine“.

Na osnovu dokumentacije predmeta, Veće ocenjuje da CIK, navedenim odlukama, nije obrazložio razloge za utvrđivanje sastava biračkih veća, u redovnom i uslovnom biračkom mestima, kao ni sastava brojanja. Ekipe u opštinskim centrima za brojanje, dok to nije razjašnjeno ni kroz odgovor na žalbu CIK-a. CIK ima obavezu da takvu podelu izvrši prema

kriterijumima i uslovima definisanim zakonom i podzakonskim aktima, a podela se vrši ravnopravnim tretmanom političkih subjekata na osnovu definisanih kriterijuma, tako da uključivanje bude takvo da odražava ravnopravno učešće za sve koji učestvuju u izbornom takmičenju, zbog čega je Panel odlučio da poništi osporene odluke, vraćajući predmet CIK-u. Prilikom ponovnog odlučivanja, CIK mora, na osnovu utvrđenih pravila i kriterijuma, poštovati princip ravnopravnosti i zastupljenosti svih koji učestvuju u izbornom takmičenju, preispitati pitanje određivanja sastava biračkih saveta, na redovnim i uslovnim biračkim mestima i sastav ekipa za prebrojavanje u opštinskim centrima za brojanje.

Dakle, iz gore navedenih razloga a u skladu sa članom 13. stav 2. Uredbe IPŽP-a. br. 01/2024, o postupku razmatranja i rešavanja prigovora, kao i članom 118. stav 1. Zakona o opštim izborima u Republici Kosovo, panel je odlučio kao u dispozitivu ove odluke, usvajajući žalbu kao osnovanu.

Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

A. br. 18/2025, od 11.01.2025. godine

Predsedavajuća veća

Hidajete Gashi Alaj

Pravni savet: Protiv ove odluke dozvoljena je žalba u skladu sa članom 118. stav 4. ZOI, Vrhovnom sudu Kosova, u roku od četrdeset osam (48) sati od momenta prijema-dobijanja ove odluke.

